

V Bruseli 4. decembra 2023
(OR. en)

16365/23

**Medziinštitucionálny spis:
2023/0266(COD)**

**TRANS 573
CLIMA 623
CODEC 2390
IA 345**

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	16145/23 + COR 1 REV 1
Č. dok. Kom.:	11821/23
Predmet:	Návrh NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o započítavaní emisií skleníkových plynov z dopravných služieb – všeobecné smerovanie

Delegáciám v prílohe zasielame všeobecné smerovanie Rady k uvedenému návrhu, ktoré Rada prijala na svojom 3 991. zasadnutí 4. decembra 2023.

2023/0266 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o započítavání emisí skleníkových plynů z dopravných služeb

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 91 ods. 1 a článok 100 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov²,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

¹ [Ú. v. EÚ C , , s.].

² [Ú. v. EÚ C , , s.]

keďže:

- (1) Podpora úsilia o lepšiu udržateľnosť a efektívnosť dopravného systému Únie je predpokladom udržania stabilnej cesty ku klimatickej neutralite do roku 2050 a zároveň náležitého zohľadnenia potreby zachovať kontinuálny rast a konkurencieschopnosť európskeho priemyslu.
- (2) Započítavanie emisií skleníkových plynov sa používa v rôznych hospodárskych odvetviach – vrátane dopravy – na kvantifikáciu údajov o emisiách skleníkových plynov z konkrétnych činností podnikov a jednotlivcov. Lepšie informácie o výkonnosti dopravných služieb sú silným nástrojom na vytváranie správnych stimulov pre používateľov dopravy na prijímanie udržateľnejších rozhodnutí a na ovplyvňovanie obchodných rozhodnutí organizátorov a prevádzkovateľov dopravy. Spoločiteľné a porovnateľné údaje o emisiách skleníkových plynov sú základnou požiadavkou na vytvorenie týchto stimulov, a tým aj na stimulovanie zmeny správania spotrebiteľov aj podnikov s cieľom prispieť k ambíciám Európskej zelenej dohody³ v odvetví dopravy a európskeho právneho predpisu v oblasti klímy. Toto nariadenie je spolu s ďalšími aktmi alebo iniciatívami EÚ, vrátane návrhu smernice o posilnení postavenia spotrebiteľov v rámci zelenej transformácie, súčasťou opatrení EÚ zameraných na zelenú transformáciu.
- (3) Napriek rastúcemu záujmu zainteresovaných strán v oblasti dopravy je celkové zavádzanie započítavania emisií skleníkových plynov v dopravných službách stále obmedzené. Vo väčšine prípadov používatelia nezískavajú presné informácie o výkonnosti dopravných služieb a organizátori a prevádzkovatelia dopravných služieb nevypočítavajú a nesprístupňujú svoje emisie. Neprimerane nízka miera započítavania emisií skleníkových plynov existuje najmä v malých a stredných podnikoch (MSP), ktoré predstavujú prevažnú väčšinu podnikov ponúkajúcich dopravné služby na trhu EÚ.

³ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov; Európska zelená dohoda, COM(2019) 640 final.

- (4) V roku 2011 Európska komisia prijala bielu knihu o doprave⁴, v ktorej predstavila víziu budúcnosti dopravného systému EÚ a určila politický program na riešenie budúcich výziev v oblasti dopravy, najmä potrebu zachovať a rozvíjať mobilitu a výrazne znížiť emisie skleníkových plynov z dopravných a logistických operácií.
- (5) V stratégii pre udržateľnú a inteligentnú mobilitu z decembra 2020⁵ sa uvádzajú stimuly pri výbere najudržateľnejších možností dopravy v rámci jednotlivých druhov dopravy a ich kombinácie. K uvedeným stimulom patrí zriadenie európskeho rámca pre harmonizované meranie emisií skleníkových plynov v doprave a logistike založeného na globálne uznávaných normách, ktorý by sa potom mohol využiť na to, aby mali podniky a koncoví používatelia k dispozícii odhad emisií skleníkových plynov dostupných alternatív a aby sa zvýšil dopyt koncových používateľov a spotrebiteľov po udržateľnejších riešeniach v oblasti dopravy a mobility, pričom by sa zároveň zabránilo tzv. greenwashingu, teda environmentálne klamlivej reklame.
- (6) Stanovenie harmonizovaných pravidiel započítavania emisií skleníkových plynov zo služieb nákladnej a osobnej dopravy je preto vhodné na dosiahnutie porovnateľných údajov o emisiách skleníkových plynov z dopravných služieb a na zabránenie zavádzajúcim informáciám o ich výkonnosti vyplývajúcim z možnosti zvoliť si rôzne metódy výpočtu emisií a vstupné údaje. Takýmito pravidlami by sa mali zabezpečiť rovnaké podmienky pre jednotlivé druhy dopravy, segmenty a vnútroštátne siete v Únii. Mali by tiež pomôcť vytvoriť stimuly na zmenu správania podnikov a zákazníkov s cieľom znížiť emisie skleníkových plynov z dopravných služieb vďaka zavedeniu a využívaniu porovnateľných a spoľahlivých údajov o emisiách skleníkových plynov.

⁴ BIELA KNIHA Plán jednotného európskeho dopravného priestoru – Vytvorenie konkurencieschopného dopravného systému efektívne využívajúceho zdroje, KOM(2011) 0144 v konečnom znení.

⁵ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov; Stratégia pre udržateľnú a inteligentnú mobilitu – nasmerovanie európskej dopravy do budúcnosti COM(2020) 789 final.

- (7) Týmto nariadením by sa mal sprístupniť referenčný rámec pre ďalšie opatrenia na zníženie emisií, ktoré môžu ďalej vykonávať verejné orgány a príslušné odvetvie, a to aj v prípadoch, keď sa do zmlúv o doprave zavádzajú doložky o transparentnosti skleníkových plynov, poskytujú sa informácie o emisiách skleníkových plynov spojených s možnosťami cestovania alebo doručenia cestujúcim alebo zákazníkom alebo sa stanovujú klimatické kritériá pre postupy zeleného obstarávania.
- (8) Napriek výhodám vyplývajúcim zo zvýšenej transparentnosti výkonnosti dopravných služieb by povinné uplatňovanie tohto nariadenia na všetky subjekty ponúkajúce dopravné služby na trhu Únie bolo neprimerané a viedlo by k nadmerným nákladom a zaťaženiu. Toto nariadenie by sa preto malo uplatňovať len na tie subjekty, ktoré sa rozhodnú alebo sú povinné na základe iných príslušných legislatívnych a nelegislatívnych režimov vypočítavať a sprístupňovať informácie o emisiách skleníkových plynov zo služieb nákladnej alebo osobnej dopravy, ktoré sa začínajú alebo končia na území Únie. Zahrnuté sú preto služby, ktorých východiskové alebo cieľové miesta sa nachádzajú v tretej krajine.
- (9) Toto nariadenie by sa nemalo vzťahovať na sprostredkovateľov údajov, ako sú sprostredkovatelia ponúkajúci multimodálne služby digitálnej mobility, ak priamo nevypočítavajú informácie o emisiách skleníkových plynov z dopravných služieb, ale len sprístupňujú informácie o týchto emisiách, ktoré poskytol dotknutý subjekt alebo iná príslušná právnická alebo fyzická osoba. Sprostredkovatelia údajov by však mali byť viazaní príslušnými pravidlami týkajúcimi sa oznamovania a transparentnosti sprístupnených údajov o emisiách skleníkových plynov, aby sa zabezpečila porovnateľnosť týchto údajov na trhu.

- (10) Toto nariadenie by sa nemalo uplatňovať v prípade, že sa výpočet a sprístupnenie emisií skleníkových plynov vykonáva v súhrnnej forme. Patria sem situácie, keď sa povinné sprístupňovanie informácií týkajúcich sa životného prostredia na účely vykazovania informácií o udržateľnosti a zriadenie environmentálnych účtov na štatistické účely odvodzuje od iných pravidiel Únie, ako sú pravidlá vymedzené v smernici o vykazovaní informácií o udržateľnosti podnikov⁶ a v nariadení o európskych environmentálnych ekonomických účtoch⁷. Naopak, informácie získané na základe tohto nariadenia môžu prispieť k vypracovaniu konsolidovaných správ o emisiách požadovaných podľa iných uplatniteľných právnych predpisov Únie za predpokladu, že príslušné metodiky a zozbierané údaje sú dostatočne kompatibilné.
- (11) Náležitá metóda výpočtu emisií skleníkových plynov z dopravných služieb je jedným z kľúčových aspektov harmonizovaného rámca Únie stanoveného v tomto nariadení. Touto metódou by sa malo zabezpečiť, aby výpočty emisií vykonávané v rámci dopravného reťazca poskytovali porovnateľné a presné údaje o emisiách skleníkových plynov, a to na základe jednotného súboru metodických krokov. Mala by tiež primerane zohľadňovať potreby dopravného trhu, aby sa predišlo zbytočnej zložitosti, nadmernému zaťaženiu a nákladom, a aby ju akceptovali zainteresované strany.

⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2464 zo 14. decembra 2022, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) č. 537/2014, smernica 2004/109/ES, smernica 2006/43/ES a smernica 2013/34/EÚ, pokiaľ ide o vykazovanie informácií o udržateľnosti podnikov ([Ú. v. EÚ L 322, 16.12.2022, s. 15 – 80](#)).

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 691/2011 zo 6. júla 2011 o európskych environmentálnych ekonomických účtoch ([Ú. v. EÚ L 192, 22.7.2011, s. 1 – 16](#)).

- (12) Norma EN ISO 14083:2023, ktorú Európsky výbor pre normalizáciu⁸ uverejnil v apríli 2023 a ktorou sa transponuje norma ISO 14083:2023, bola zvolená ako referenčná metodika výpočtu emisií skleníkových plynov z dopravných služieb podľa tohto nariadenia. Podporou jej uplatňovania v EÚ sa posilňuje započítavanie emisií medzinárodne kompatibilným spôsobom. Uľahčuje sa tým aj ďalšie celkové zosúladovanie uplatňovanej metodiky. Z analýzy vyplynulo, že norma ISO 14083:2023 sa ukázala ako najrelevantnejšia a najprimeranejšia pri plnení cieľov tohto nariadenia. Kvantifikácia emisií sa vykonáva na základe princípu *well-to-wheel* (od zdroja ku kolesám) alebo, v odvetviach námornej a leteckej dopravy, na základe princípu *well-to-wake* (od zdroja po súprúd), ktoré zahŕňajú aj emisie skleníkových plynov pochádzajúce z dodávok energie a používania vozidiel počas dopravy a operácií v uzloch. Prístup k oficiálnej a autentickej verzii tejto normy, ako aj jej prekladu do úradných jazykov Únie by sa Komisia v spolupráci s Európskym výborom pre normalizáciu a vnútroštátnymi normalizačnými orgánmi členských štátov mala usilovať poskytnúť odvetviu dopravy bezplatne alebo za zníženú sadzbu, aby sa toto nariadenie väčšmi sprístupnilo všetkým, na ktorých sa vzťahuje.
- (13) Pozornosť by sa mala venovať tomu, aby nedošlo k odchýleniu sa od metodických možností normy EN ISO 14083:2023, aby sa predišlo nezrovnalostiam pri výpočte emisií skleníkových plynov z dopravných služieb na trhu, najmä v kontexte medzinárodných dopravných reťazcov. Z času na čas je však vhodné posúdiť potrebu možnej úpravy normy EN ISO 14083:2023 z hľadiska politik Únie, ako aj budúcich zmien uvedenej normy, ktoré môže vykonať Európsky výbor pre normalizáciu alebo iný príslušný orgán. V prípade, že z týchto posúdení vyplynie riziko, že určitá časť normy môže spôsobiť neprimerané odchýlky pri výpočte emisií skleníkových plynov z dopravných služieb v konkrétnych trhovách segmentoch alebo viesť k nezrovnalostiam medzi uvedenou normou a cieľmi tohto nariadenia alebo iných uplatniteľných právnych predpisov Únie, Komisia môže požiadať Európsky výbor pre normalizáciu o príslušnú revíziu normy. Malo by sa vylúčiť uplatňovanie zmien alebo častí, ktoré vytvárajú zjavné riziko nezlučiteľnosti s cieľmi tohto nariadenia a inými uplatniteľnými pravidlami Únie.

⁸ <https://www.cencenelec.eu>

- (14) Aby sa zabránilo obehu nepresných informácií na trhu, môže vzniknúť potreba objasniť referenčnú metodiku, pokiaľ ide o parametre relevantné z hľadiska emisií skleníkových plynov a predpoklady použité na výpočet emisií pred poskytnutím služby. To isté platí pre iné relevantné technické parametre súvisiace s pridelovaním emisií alebo agregáciou údajových prvkov, ak použitie týchto parametrov nie je v metodike výslovne objasnené.
- (15) Na výpočet emisií skleníkových plynov z dopravných služieb možno použiť rôzne druhy vstupných údajov vrátane primárnych a sekundárnych údajov. Používanie primárnych údajov vedie k najspoľahlivejším a najpresnejším výsledkom, a preto by sa malo uprednostniť s cieľom zabezpečiť postupné zavádzanie týchto údajov do postupov výpočtu emisií skleníkových plynov. Primárne údaje môžu byť pre niektoré zainteresované strany, najmä MSP, nedosiahnuteľné alebo nedostupne drahé. Preto by sa malo za jasných podmienok povoliť používanie sekundárnych údajov. Na dosiahnutie presnejšieho započítavania emisií skleníkových plynov však môže členský štát v prípade, ak sa dopravná služba začína a končí na jeho území, stanoviť, že používanie primárnych údajov je povinné pri dopravných operáciách vykonávaných na jeho území subjektmi, ktorých počet zamestnancov prekračuje určitú prahovú hodnotu stanovenú vo vnútroštátnych právnych predpisoch. S cieľom nevytvárať prekážky pre služby medzinárodnej dopravy a rozvoj malých a stredných podnikov by členský štát nemal takúto požiadavku uplatňovať na cezhraničné dopravné operácie a dopravné operácie v rámci tranzitu cez svoje územie, ani na malé a stredné podniky v zmysle vymedzenia v odporúčaní Komisie 2003/361/ES.
- (16) Pokiaľ ide o sekundárne údaje, emisie skleníkových plynov z dopravnej služby sa môžu vypočítavať pomocou štandardných hodnôt alebo modelovaných údajov. Používaním štandardných hodnôt a modelovaných údajov by sa však malo dospieť k presným a spoľahlivým informáciám o emisiách skleníkových plynov z konkrétnej dopravnej služby, a preto by sa uvedené štandardné hodnoty mali stanoviť a modelové údaje vypracovať neutrálnym a objektívnym spôsobom na základe dôveryhodných zdrojov a primeraných parametrov.

- (16a) S cieľom znížiť administratívne zaťaženie a duplicitu výpočtov môžu subjekty používať primárne alebo sekundárne údaje, ktoré sa považujú za overené podľa tohto nariadenia alebo ktoré akreditovaný orgán overil podľa iných existujúcich právnych predpisov Únie, pričom tieto údaje sú započítavané na rovnakej úrovni agregácie, aká sa vyžaduje v tomto nariadení.
- (17) Mala by sa zriadiť základná databáza EÚ pre štandardné hodnoty intenzity emisií skleníkových plynov s cieľom zlepšiť porovnateľnosť výsledkov emisií skleníkových plynov dosiahnutých pri uplatňovaní tohto nariadenia. Základná databáza EÚ by mala obsahovať samostatnú tabuľku pre každý druh dopravy, pričom údaje o štandardnej intenzite emisií skleníkových plynov z lodnej dopravy by sa mali odvodit' z databázy „Thetis MRV“ alebo databázy „FuelEU“. Mali by sa povoliť aj iné relevantné databázy a súbory údajov prevádzkované tretími stranami pod podmienkou, že sa podrobia technickej kontrole kvality na úrovni EÚ.
- (18) Pri stanovovaní intenzity skleníkových plynov dopravnej služby sa vyžaduje, aby sa z emisných faktorov skleníkových plynov pre dopravné energetické nosiče odvodzovali odhady emisií skleníkových plynov odrážajúce množstvo energie spotrebovanej z hľadiska prístupu well-to-wheel. Preto by sa mala zriadiť centrálna databáza EÚ obsahujúca emisné faktory skleníkových plynov energetických nosičov, aby sa zaručila porovnateľnosť a kvalita vstupných údajov.

- (18a) Základná databáza štandardných hodnôt intenzity emisií skleníkových plynov EÚ a centrálna databáza štandardných emisných faktorov skleníkových plynov EÚ by mali obsahovať najmä hodnoty intenzity a faktory emisií skleníkových plynov schválené Úniou alebo v záujme Únie na medzinárodnej úrovni. Vzhľadom na odvetvové, vnútroštátne a regionálne špecifiká štandardných hodnôt v rámci Únie by však základná databáza štandardných hodnôt intenzity emisií skleníkových plynov EÚ mala odrážať typy vozidiel a plavidiel, ktoré sa zvyčajne používajú v členských štátoch. V uvedenej databáze a v centrálnej databáze štandardných emisných faktorov skleníkových plynov EÚ by sa mali odrážať aj jedinečné prvky rôznych členských štátov.
- (19) Vývoj a údržbu databáz EÚ so štandardnými hodnotami pre intenzitu skleníkových plynov a emisnými faktormi skleníkových plynov, ako aj technickú kontrolu kvality externých databáz a súborov údajov prevádzkovaných tretími stranami by mal vykonávať neutrálny a príslušný orgán pôsobiaci na úrovni Únie. Vzhľadom na svoje právomoci má Európska environmentálna agentúra najlepšie predpoklady na to, aby poskytla potrebnú technickú pomoc pri riadnom vykonávaní tejto časti nariadenia. V prípade potreby môžu členské štáty poskytnúť Európskej environmentálnej agentúre dodatočné informácie.
- (20) Modelované údaje sa môžu použiť, ak sú založené na modeli vytvorenom v súlade s referenčnou metodikou a prípadne inými ustanoveniami týkajúcimi sa používania sekundárnych údajov a výpočtových nástrojov stanovených v tomto nariadení.

- (21) V nariadení (EÚ) 2015/757⁹ a smernici 2003/87/ES¹⁰ sa vyžaduje zber, výpočet a každoročné nahlasovanie emisií CO₂ z lodí, resp. lietadiel. Nariadenie (EÚ) 2015/757 a smernica 2003/87/ES dopĺňajú ustanovenia stanovené v tomto nariadení, najmä pokiaľ ide o produkciu údajov o spaľovaní paliva ako vstupného údaja na kvantifikáciu emisií z dopravných služieb, prejdenú vzdialenosť alebo objem prepravovaného nákladu. Vstupné údaje na generovanie emisií skleníkových plynov z dopravných služieb môžu pochádzať aj z vykonávania iných legislatívnych rámcov, ako je nariadenie (EÚ) 2019/1242¹¹ a nariadenie (EÚ) 2019/631¹² alebo nariadenie (EÚ) 2023/1805¹³. Komisia by mala zabezpečiť súlad a konzistentnosť tohto nariadenia s existujúcimi právnymi predpismi Únie a pripravovanými iniciatívami. Využívanie primárnych údajov by sa mohlo podporiť najmä pripravovaným [návrhom o prístupe k údajom z vozidiel].
- (22) Je vhodné stanoviť spoločné parametre na vyjadrenie výstupných údajov o emisiách skleníkových plynov, ktoré sú základom pre porovnateľnosť uvedených údajov, a umožniť účinné referenčné porovnávanie rôznych dopravných služieb. Spoločné parametre by mali takisto umožniť jasnú komunikáciu od poskytovateľa údajov a presné pochopenie tejto komunikácie zo strany príjemcu údajov.

⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/757 z 29. apríla 2015 o monitorovaní, nahlasovaní a overovaní emisií oxidu uhličitého z námornej dopravy a o zmene smernice 2009/16/ES ([Ú. v. EÚ L 123, 19.5.2015, s. 55 – 76](#)).

¹⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES z 13. októbra 2003 o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Spoločenstve, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES ([Ú. v. EÚ L 275, 25.10.2003, s. 32 – 46](#)).

¹¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1242 z 20. júna 2019, ktorým sa stanovujú emisné normy CO₂ pre nové ťažké úžitkové vozidlá a menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 595/2009 a (EÚ) 2018/956 a smernica Rady 96/53/ES ([Ú. v. EÚ L 198, 25.7.2019](#)).

¹² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/631 zo 17. apríla 2019, ktorým sa stanovujú emisné normy CO₂ pre nové osobné vozidlá a nové ľahké úžitkové vozidlá a ktorým sa zrušujú nariadenia (ES) č. 443/2009 a (EÚ) č. 510/2011 (prepracované znenie) (Text s významom pre EHP) ([Ú. v. EÚ L 111, 25.4.2019, s. 13 – 53](#)).

¹³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1805 z 13. septembra 2023 o využívaní palív z obnoviteľných zdrojov a nízkouhlíkových palív v námornej doprave a o zmene smernice 2009/16/ES (Text s významom pre EHP) ([Ú. v. EÚ L 234, 22.9.2023, s. 48 – 100](#)).

- (23) Všetky rozčlenené informácie o emisiách skleníkových plynov z dopravnej služby, ktoré sa sprístupňujú tretej strane na komerčné alebo regulačné účely v súlade s rozsahom pôsobnosti tohto nariadenia, by mali nevyhnutne a zreteľne zahŕňať výstupné údaje stanovené podľa osobitných pravidiel výpočtu emisií skleníkových plynov stanovených v tomto nariadení. V prípade potreby možno pridať ďalšie údajové prvky, ktoré slúžia na iné účely ako tie, ktoré sú vymedzené v tomto nariadení.
- (23a) Aby mohli občania robiť informované rozhodnutia, je nevyhnutné sprístupňovať informácie o emisiách skleníkových plynov pred poskytnutím dopravnej služby. Informácie o emisiách skleníkových plynov sa však v riadne odôvodnených prípadoch môžu sprístupniť až po poskytnutí dopravnej služby, keď si komunikácia medzi spoločnosťami vyžaduje podrobnejšie informácie, najmä v kontexte logistických reťazcov a subdodávateľských vzťahov.
- (24) Na preukázanie súladu s požiadavkami stanovenými v tomto nariadení by subjekt, ktorý vypočítava a sprístupňuje informácie o emisiách skleníkových plynov z dopravnej služby, mal mať možnosť vyvodiť dôkazy na podloženie príslušných výstupných údajov. Uvedené dôkazy by sa mali vyhotoviť podľa pravidiel nahlasovania na úrovni dopravných služieb stanovených v norme EN ISO 14083:2023 a mali by byť k dispozícii na požiadanie príslušného orgánu, ako je súd, alebo akejkolvek inej tretej strany, ak sa to vyžaduje v rámci samostatných dohôd, a to aj z hľadiska B2B (vzťahy medzi podnikmi).

- (25) Pokiaľ sa neuplatňujú samostatné dohody, sprostredkovateľ údajov, ktorý zhromažďuje informácie o emisiách skleníkových plynov dopravnej služby od dotknutého subjektu alebo inej relevantnej právnickej alebo fyzickej osoby a sprístupňuje ich na trhu, by sa nemal považovať za zodpovedného v prípade, že tieto informácie porušujú ktorúkoľvek z požiadaviek súvisiacich s výpočtom a overovaním emisií skleníkových plynov z dopravných služieb a s osvedčovaním výpočtových nástrojov stanovených v tomto nariadení. Sprostredkovateľ údajov by sa však mal snažiť zabrániť tomu, aby sa sprístupňovali nepresné alebo nesprávne informácie, a mal by dodržiavať pravidlá týkajúce sa výstupných údajov o emisiách skleníkových plynov, komunikácie a transparentnosti. Okrem toho by mal sprostredkovateľ údajov poskytnúť zdroj týchto informácií, aby bolo možné identifikovať príslušného poskytovateľa informácií.
- (26) Externé výpočtové nástroje, ktoré sa poskytujú na trhu na širšie komerčné a nekomerčné využitie, môžu uľahčiť započítavanie emisií skleníkových plynov z dopravných služieb, a tým podporiť jeho zavádzanie širšími skupinami zainteresovaných strán. Používanie týchto nástrojov by sa malo osvedčovať, aby sa zaručilo, že spĺňajú požiadavky tohto nariadenia, najmä pokiaľ ide o používanie spoločnej referenčnej metodiky a vhodného súboru vstupných údajov. Komisia by mala na účely určovania výstupných údajov vyvinúť výpočtové nástroje, ktorými sa uľahčí najmä vykonávanie tohto nariadenia zo strany MSP, uľahčia výpočty a zníži administratívne a finančné zaťaženie MSP, v snahe dosiahnuť jednotné započítavanie najtypickejších služieb a zvýšiť transparentnosť údajov.
- (27) Riadne navrhnutý systém overovania súladu výstupných údajov o emisiách skleníkových plynov sprístupňovaných na trhu a príslušných postupov výpočtu s požiadavkami stanovenými v tomto nariadení by mal podstatne zvýšiť dôveru v spoľahlivosť a presnosť uvedených údajov. Subjekty, ktoré úspešne absolvovali posudzovanie zhody, by mali byť oprávnené získať dôkaz o zhode, ktorý sa má všeobecne uznávať v celej Únii. V prípade použitia primárnych údajov by to mal dôkaz o súlade uznať, najmä s cieľom stimulovať zber a používanie primárnych údajov akýmkoľvek subjektom, ktorého sa týkajú pravidlá stanovené v tomto nariadení.

- (28) Administratívne zaťaženie spojené s overovaním by mohlo byť pre menšie spoločnosti neprimerané, a preto by sa mu malo zabrániť. Na tento účel by MSP mali byť oslobodené od požiadaviek súvisiacich s overovaním, pokiaľ tieto podniky nechcú získať príslušný dôkaz o zhode. Veľké podniky by okrem toho mali pri zvažovaní žiadosti o overenie zhody od partnerov v rámci hodnotového reťazca, najmä MSP, zohľadniť zásadu proporcionality.
- (29) Ak údaje o emisiách skleníkových plynov z dopravných služieb už boli overené súlade s osobitnými pravidlami stanovenými v iných aktoch Únie vrátane smernice 2003/87, ako aj delegovaných a vykonávacích aktov prijatých na jej základe v prípade odvetvia leteckej dopravy, a v prípade odvetvia námornej dopravy vrátane nariadenia (EÚ) 2023/1805 o využívaní palív z obnoviteľných zdrojov a nízkouhlíkových palív v námornej doprave a o zmene smernice 2009/16/ES alebo nariadenia (EÚ) 2015/757 o monitorovaní, nahlasovaní a overovaní emisií oxidu uhličitého z námornej dopravy a o zmene smernice 2009/16/ES, príslušné údaje by sa mali považovať za overené podľa tohto nariadenia.
- (29a) Údaje týkajúce sa emisií skleníkových plynov z dopravných služieb, ktoré sa zahrnú do databáz zriadených podľa iných aktov EÚ v odvetví dopravy alebo ktoré sa použijú podľa takýchto aktov, napr. podľa nariadenia (EÚ) 2023/2405 a vykonávacích aktov prijatých na jeho základe, môžu byť – v záujme zachovania konzistentnosti započítavania emisií skleníkových plynov zo služieb leteckej dopravy v právnych predpisoch Únie a za podmienok stanovených v uvedených aktoch – založené na pravidlách započítavania emisií skleníkových plynov z dopravných služieb stanovených týmto nariadením.

- (30) S cieľom umožniť efektívne fungovanie tohto nariadenia by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, pokiaľ ide o stanovenie ďalších metód a kritérií akreditácie orgánov posudzovania zhody.
- Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov, a aby tieto konzultácie vykonávala v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva¹⁴.
- Predovšetkým, v záujme rovnakého zastúpenia pri príprave delegovaných aktov, sa všetky dokumenty doručujú Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako expertom z členských štátov, a experti Európskeho parlamentu a Rady majú systematický prístup na zasadnutia skupín expertov Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.
- (31) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci týkajúce sa žiadostí adresovaných Európskemu výboru pre normalizáciu a týkajúcich sa revízie normy EN ISO 14083:2023, vylúčenia uplatňovania určitých zmien alebo častí uvedenej normy, používania primárnych alebo sekundárnych údajov overených akreditovaným orgánom podľa iných existujúcich právnych predpisov Únie, vymedzenia uplatniteľných dátových parametrov vyjadrujúcich výstupné údaje o emisiách skleníkových plynov, objasnenia referenčnej metodiky na stanovenie pravidiel vykonávania kontroly technickej kvality externých databáz štandardných hodnôt, vypracovania a osvedčovania výpočtových nástrojov, overovania údajov o emisiách skleníkových plynov a doplnenia zoznamu parametrov. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011¹⁵.

¹⁴ Medziinštitucionálna dohoda medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o lepšej tvorbe práva ([Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1](#)).

¹⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie ([Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13](#)).

- (32) Porovnateľnosť údajov o emisiách skleníkových plynov z dopravných služieb a lepšie zavádzanie započítavania emisií skleníkových plynov do podnikateľskej praxe nie sú ciele, ktoré môžu členské štáty uspokojivo dosiahnuť bez rizika zavedenia byrokracie na vnútornom trhu a bez dodatočných nákladov a administratívneho zaťaženia pre priemyselné odvetvia. Tieto ciele možno z dôvodu sieťových účinkov členských štátov, ktoré konajú spoločne, lepšie dosiahnuť na úrovni Únie. Únia preto môže prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Zmluvy o Európskej únii.
- (33) V súlade so zásadou proporcionality je na dosiahnutie základného cieľa, ktorým je stimulovanie zmeny správania podnikov a zákazníkov vedúcej k zníženiu emisií skleníkových plynov z dopravných služieb zavádzaním a využívaním porovnateľných a spoľahlivých údajov o emisiách skleníkových plynov, potrebné a vhodné stanoviť pravidlá započítavania emisií skleníkových plynov z dopravných služieb. V súlade s článkom 5 ods. 4 Zmluvy o Európskej únii toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie sledovaných cieľov,
- (34) V kontexte hodnotenia tohto nariadenia by Komisia mala posúdiť, či je potrebné a uskutočniteľné zohľadniť v metodike výpočtu emisií skleníkových plynov aj procesy týkajúce sa výroby, údržby a šrotovania vozidiel alebo zariadení na prekládku, nalodenie a vylodenie, čím by sa stanovili emisie skleníkových plynov počas celého životného cyklu, keďže podľa prístupu založeného na celej uhlíkovej stope (emisie skleníkových plynov počas životného cyklu), uvedeného v Bielej knihe o doprave z roku 2011 a v stratégii pre udržateľnú a inteligentnú mobilitu z decembra 2020, sa vyžaduje aj zohľadnenie dodávateľského reťazca a emisií po skončení životnosti Okrem toho by Komisia mala posúdiť, či je potrebné a uskutočniteľné stanoviť povinnosť nahlasovania informácií podľa normy EN ISO 14083:2023.

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA 1

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Predmet úpravy

Týmto nariadením sa stanovujú pravidlá započítavania emisií skleníkových plynov z dopravných služieb, ktoré sa začínajú alebo končia na území Únie.

Článok 2

Rozsah pôsobnosti

Toto nariadenie sa uplatňuje najmä na:

- a) subjekty poskytujúce alebo organizujúce služby nákladnej a osobnej dopravy v Únii, ktoré[...] vypočítavajú emisie skleníkových plynov z dopravnej služby začínajúcej alebo končiacej na území Únie a sprístupňujú[...] rozčlenené informácie o týchto emisiách tretím stranám;
- b) vývojárov výpočtových nástrojov;
- c) vývojárov databáz tretích strán a
- d) orgány posudzovania zhody zodpovedné za overovanie a osvedčovanie.

Toto nariadenie sa uplatňuje na výpočet a sprístupňovanie údajov, ak sa takéto údaje vypočítavajú a sprístupňujú na zmluvnom alebo dobrovoľnom základe, alebo ak sa takýto výpočet a sprístupnenie vyžaduje podľa uplatniteľného vnútroštátneho práva alebo práva Únie.

Článok 3

Vymedzenie pojmov

Na účely uplatňovania tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „skleníkový plyn“ je prirodzená aj antropogénna plynná zložka atmosféry, ktorá absorbuje a emituje žiarenie pri špecifických vlnových dĺžkach v spektre infračerveného žiarenia emitovaného povrchom Zeme, atmosférou a oblakmi;
2. „emisia skleníkových plynov“ je uvoľnenie skleníkového plynu do atmosféry vyjadrené ako hmotnosť ekvivalentu oxidu uhličitého;
3. „ekvivalent oxidu uhličitého (ekvivalent CO₂)“ je jednotka na porovnanie radiačného pôsobenia skleníkového plynu a radiačného pôsobenia oxidu uhličitého;
4. „započítavanie emisií skleníkových plynov“ sú opatrenia vykonávané na kvantifikáciu emisií skleníkových plynov prostredníctvom meraní a výpočtov a používané na ich nahlasovanie;
5. „dopravná služba“ je preprava nákladu alebo cestujúceho z východiskového miesta do cieľového miesta; dopravná služba môže zahŕňať jeden alebo viacero prvkov dopravného reťazca, ktoré si vyžadujú dopravné operácie a/alebo operácií v uzloch;
6. „dopravná operácia“ je prevádzka vozidla na účely prepravy cestujúcich a/alebo nákladu;
7. „prevádzka uzla“ je operácia na účely prevozu nákladu alebo cestujúcich cez uzol;
8. „vozidlo“ je prostriedok na prepravu cestujúcich a/alebo tovaru vo všetkých druhoch dopravy;

9. „dopravný reťazec“ je sled dopravných prvkov súvisiacich s nákladom alebo s cestujúcim (so skupinou cestujúcich), ktoré spolu predstavujú ich presun z východiskového miesta do cieľového miesta;
10. „prvok dopravného reťazca“ je úsek dopravného reťazca, v rámci ktorého sa náklad alebo cestujúci (skupina cestujúcich) prepravuje jedným vozidlom alebo prechádza cez jeden uzol;
11. „sprístupňovanie informácií o emisiách skleníkových plynov z dopravnej služby“ je oznámenie rozčlenených informácií o emisiách skleníkových plynov súvisiacich s konkrétnou dopravnou službou zo strany dotknutého subjektu alebo sprostredkovateľa údajov akejkoľvek tretej strane v súvislosti s poskytovaním, oznamovaním alebo predajom uvedenej služby, a to buď pred poskytnutím dopravnej služby, alebo po jej poskytnutí;
12. „dotknutý subjekt“ je subjekt, ktorý vypočítava emisie skleníkových plynov z dopravnej služby začínajúcej alebo končiacej na území Únie a sprístupňuje informácie o týchto emisiách akejkoľvek tretej strane na komerčné alebo regulačné účely;
13. „sprostredkovateľ údajov“ je právnická alebo fyzická osoba, ktorá zhromažďuje a sprístupňuje informácie o emisiách skleníkových plynov z dopravnej služby na základe samostatných právnych, zmluvných alebo iných relevantných dohôd;
14. „činnosť súvisiaca so skleníkovými plynmi“ je činnosť, ktorej výsledkom sú emisie skleníkových plynov;
15. „údaje o činnosti súvisiacej so skleníkovými plynmi“ sú kvantitatívne meradlo činnosti súvisiacej so skleníkovými plynmi;
16. „intenzita emisií skleníkových plynov“ je koeficient, ktorý dáva do vzťahu špecifické údaje o činnosti súvisiacej so skleníkovými plynmi a emisie skleníkových plynov;
17. „emisný faktor skleníkových plynov“ je koeficient, ktorý dáva do vzťahu činnosť súvisiacu so skleníkovými plynmi a emisie skleníkových plynov;

18. „emisie skleníkových plynov od zdroja ku kolesám“ sú emisie, ktoré predstavujú vplyv skleníkových plynov vyplývajúci z používania vozidla aj z poskytovania energie pre vozidlo vrátane emisií z uzlov a chladív. V odvetviach námornej a leteckej dopravy sú to emisie skleníkových plynov od zdroja po súprúd;
19. „emisie od nádrže ku kolesám“ sú emisie zo spotreby energie súvisiace s pohonom vozidla; ide o podmnožinu emisií od zdroja ku kolesám. V odvetviach námornej a leteckej dopravy sú to emisie skleníkových plynov od zdroja po súprúd;
20. „energetický nosič“ je látka alebo jav, ktorý možno použiť na výrobu mechanickej práce alebo tepla alebo na prevádzku chemických alebo fyzikálnych procesov;
21. „primárne údaje“ sú kvantifikovaná hodnota procesu alebo činnosti získaná priamym meraním alebo výpočtom založeným na priamych meraniach;
22. „sekundárne údaje“ sú buď modelované údaje alebo štandardné hodnoty, ktoré nespĺňajú požiadavky na primárne údaje, vrátane údajov z databáz a uverejnenej literatúry, štandardné emisné faktory skleníkových plynov z národných inventúr, vypočítané údaje, odhady alebo iné reprezentatívne údaje a údaje získané zo zástupných procesov alebo odhadov;
23. „štandardná hodnota“ je hodnota sekundárnych údajov získaná z uverejneného zdroja, ktorá sa považuje za štandardnú v prípade nedostatku primárnych alebo modelovaných údajov;
24. „modelované údaje“ sú údaje získané použitím modelu, v ktorom sa zohľadňujú primárne údaje a/alebo parametre relevantné z hľadiska emisií skleníkových plynov z dopravnej operácie alebo prevádzky uzla, a to aj použitím modelu poskytnutého prostredníctvom nástroja na výpočet;

25. „výstupné údaje“ sú rozčlenené údaje o emisiách skleníkových plynov dopravnej služby stanovené s použitím referenčnej metodiky a vstupných údajov stanovených v tomto nariadení;
26. „parameter“ je meradlo kvantitatívneho hodnotenia;
27. „dôkaz odôvodňujúci informácie o emisiách skleníkových plynov z dopravnej služby“ je vypracovanie správy na požiadanie na úrovni dopravnej služby, ako sa stanovuje v norme EN ISO 14083:2023;
28. „výpočtový nástroj“ je aplikácia, model alebo softvér umožňujúci automatický výpočet emisií skleníkových plynov z dopravnej služby;
29. „externý výpočtový nástroj“ je výpočtový nástroj, ktorý na trhu poskytuje tretia strana na širšie komerčné alebo nekomerčné využitie;
30. „orgán posudzovania zhody“ je orgán posudzovania zhody v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 13 nariadenia (ES) č. 765/2008¹⁶.

¹⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 z 9. júla 2008, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 339/93 ([Ú. v. EÚ L 218, 13.8.2008](#)).

KAPITOLA II

METODIKA

Článok 4

Metóda výpočtu emisií skleníkových plynov z dopravných služieb

1. Emisie skleníkových plynov z dopravných služieb sa vypočítajú na základe metodiky vymedzenej v aktuálnom znení normy EN ISO 14083:2023, ako sa uvádza v pravidlách stanovených v kapitole III tohto nariadenia.
2. Komisia posúdi potrebu úpravy akejkoľvek časti normy uvedenej v odseku 1 najneskôr do 36 mesiacov od dátumu uvedeného v článku 19 ods. 2 tohto nariadenia.
3. Komisia môže z vlastnej iniciatívy alebo na žiadosť členského štátu začať kontrolu súladu s cieľom posúdiť akúkoľvek zmenu normy uvedenej v odseku 1 a potrebu následnej úpravy.
4. Odchyľne od odseku 1 je Komisia splnomocnená prostredníctvom vykonávacích aktov v súlade s článkom 17 určiť zmeny uvedené v odseku 3 alebo časti uvedené v odseku 2, ktoré vytvárajú zjavné riziko nezlučiteľnosti s cieľmi tohto nariadenia a inými uplatniteľnými pravidlami Únie a ktoré sa preto neuplatňujú.
5. Komisia je v súlade s článkom 17 splnomocnená prijímať vykonávacie akty s cieľom požiadať Európsky výbor pre normalizáciu o revíziu normy uvedenej v odseku 1, a to aj na základe výsledku posúdenia uvedeného v odseku 2 a kontroly súladu uvedenej v odseku 3.

6. Komisia je v súlade s článkom 17 splnomocnená prijímať vykonávacie akty s cieľom stanoviť podrobné pravidlá jednotného vykonávania tohto nariadenia, aby objasnila referenčnú metodiku uvedenú v odseku 1 a zabezpečila jeho jednotné vykonávanie na trhu, pokiaľ ide o prístup k určeniu vhodných parametrov relevantných z hľadiska emisií na výpočet emisií skleníkových plynov pred poskytnutím služby a prípadne iných technických parametrov súvisiacich s pridelovaním emisií alebo agregáciou údajových prvkov, ktoré v uvedenej metodike nie sú výslovne vysvetlené.
7. Údaje týkajúce sa emisií skleníkových plynov z dopravných služieb, ktoré sa zahrnú do databáz zriadených podľa iných aktov EÚ v odvetví dopravy alebo ktoré sa majú použiť na základe takýchto aktov, môžu vychádzať z normy a pravidiel započítavania emisií skleníkových plynov z dopravných služieb uvedených v odseku 1, a to za podmienok stanovených v uvedených aktoch.

KAPITOLA III

VSTUPNÉ ÚDAJE A ZDROJE

Článok 5

Použitie primárnych a sekundárnych údajov

1. Subjekty uvedené v článku 2 písm. a) uprednostnia používanie primárnych údajov na výpočet emisií skleníkových plynov z dopravnej služby.

Členský štát môže v prípade, ak sa dopravná služba začína a končí na jeho území, stanoviť, že používanie primárnych údajov je povinné pri dopravných operáciách vykonávaných na jeho území subjektmi, ktorých počet zamestnancov prekračuje určitú prahovú hodnotu stanovenú vo vnútroštátnych právnych predpisoch. Takúto požiadavku členský štát neuplatňuje na cezhraničné dopravné operácie, vrátane operácií v rámci tranzitu cez svoje územie, ani na malé a stredné podniky uvedené v odporúčaní Komisie 2003/361/ES¹⁷.

¹⁷ Odporúčanie Komisie 2003/361/ES zo 6. mája 2003 o vymedzení pojmov mikropodniky, malé a stredné podniky (Ú. v. EÚ L 124, 20.5.2003, s. 36).

2. Použitie sekundárnych údajov na výpočet emisií skleníkových plynov z dopravnej služby sa povoľuje za týchto podmienok:
- a) štandardné hodnoty intenzity emisií skleníkových plynov sa odvodzujú z:
 - i) základnej databázy štandardných hodnôt intenzity emisií skleníkových plynov EÚ uvedenej v článku 6 ods. 1;
 - ii) databáz a súborov údajov štandardných hodnôt intenzity emisií skleníkových plynov prevádzkovaných tretími stranami v súlade s článkom 7;
 - b) štandardné emisné faktory skleníkových plynov pre energetické nosiče v doprave sú odvodené z centrálnej databázy štandardných faktorov emisií skleníkových plynov EÚ uvedenej v článku 8;
 - c) modelované údaje sa opierajú o model vytvorený v súlade s metodikou uvedenou v článku 4 a pravidlami stanovenými v článku 5 ods. 2 písm. b) a prípadne v článku 11.
3. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 1 druhý pododsek tohto článku, subjekty uvedené v článku 2 písm. a) môžu používať primárne alebo sekundárne údaje, ktoré sa podľa článku 13 ods. 8 považujú za overené alebo ktoré overil akreditovaný orgán uvedený v článku 15a podľa iných existujúcich právnych predpisov Únie, ak sú takéto údaje k dispozícii na rovnakej úrovni agregácie, aká sa vyžaduje v tomto nariadení.

Komisia prijme vykonávacie akty v súlade s článkom 17, v ktorých sa stanovujú podrobné pravidlá týkajúce sa uplatňovania tohto odseku.

Článok 6

Základná databáza štandardných hodnôt intenzity emisií skleníkových plynov EÚ

1. Komisia s technickou pomocou Európskej environmentálnej agentúry a v prípade potreby s dodatočnými a dobrovoľnými príspevkami členských štátov do [dátum: 42 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] zriadi základnú databázu štandardných hodnôt intenzity emisií EÚ uvedenú v článku 5 ods. 2 písm. a) bode i), ktorá obsahuje aj štandardné hodnoty pre typy vozidiel a plavidiel, ktoré sa zvyčajne používajú v niektorých alebo vo všetkých členských štátoch.

Uvedené štandardné hodnoty odrážajú prístup založený na polohe stanovený v norme uvedenej v článku 4 ods. 1 a prípadne aj jedinečné prvky rôznych členských štátov.

Základná databáza EÚ obsahuje hodnoty intenzity emisií skleníkových plynov schválené Úniou alebo v záujme Únie na medzinárodnej úrovni, ak sú tieto hodnoty k dispozícii.

Ak v základnej databáze EÚ nie sú k dispozícii presnejšie štandardné hodnoty, uvedené hodnoty sa použijú ako štandardné hodnoty pri výpočte a sprístupňovaní emisií skleníkových plynov z dopravných operácií, ktoré prechádzajú cez aspoň jednu hranicu medzi dvoma členskými štátmi.

1a. Základná databáza EÚ obsahuje samostatnú tabuľku pre každý druh dopravy, najmä pre štandardné údaje o intenzite emisií skleníkových plynov z lodnej dopravy. Údaje o štandardnej intenzite emisií skleníkových plynov z lodnej dopravy sa automaticky odvodlia z databázy „Thetis-MRV“ a v prípade potreby sa doplnia o ďalšie zdroje informácií, napr. databázu „FuelEU“ zriadenú podľa článku 19 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2023/1805. Komisia zabezpečuje údržbu, aktualizáciu a kontinuálny vývoj databázy uvedenej v odseku 1, pričom zohľadňuje vývoj najmodernejších technológií v odvetví dopravy, zásady uvedené v odseku 1 a nové metodické prístupy k výpočtu emisií skleníkových plynov. Komisia zabezpečuje súlad a konzistentnosť databázy s existujúcimi právnymi predpismi Únie. Komisia aspoň raz za rok posudzuje, či je potrebné databázu aktualizovať.

Komisia pri každej aktualizácii štandardných hodnôt intenzity emisií skleníkových plynov uvedených v databáze bezodkladne zabezpečí, aby sa takáto aktualizácia sprístupnila verejnosti. V takom prípade subjekty podľa potreby aktualizujú výstupné údaje stanovené podľa článku 9 pred uplynutím trojročnej lehoty.

Prístup do databázy uvedenej v odseku 1 na účely nahliadnutia do štandardných hodnôt intenzity emisií alebo ich používania musí byť otvorený verejnosti, bezplatný a poskytovaný vo všetkých úradných jazykoch EÚ.

Článok 7

Databázy a súbory údajov štandardných hodnôt intenzity emisií skleníkových plynov prevádzkované tretími stranami

1. Vývojár databázy alebo súboru údajov uvedených v článku 5 ods. 2 písm. a) bode ii) predloží Komisii žiadosť o technickú kontrolu kvality štandardných hodnôt intenzity emisií skleníkových plynov uvedených v danej databáze alebo súbore údajov. Komisia s technickou pomocou Európskej environmentálnej agentúry vykoná technickú kontrolu kvality v súlade s požiadavkami stanovenými v článku 4 ods. 1 tohto nariadenia.
2. Na účely použitia sekundárnych údajov v súlade s článkom 5 ods. 2 písm. a) bodom ii) sa používajú len databázy a súbory údajov štandardných hodnôt intenzity emisií, ktorým Komisia v rámci technickej kontroly kvality uvedenej v odseku 1 vydala kladný posudok.
3. Povinnosť stanovená v odseku 1 sa uplatňuje od [24 mesiacov od dátumu uvedeného v článku 19 ods. 2]. Kladný posudok podľa odseku 2 je platný dva roky.
4. Najneskôr 48 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia Komisia prijme v súlade s článkom 17 vykonávacie akty s cieľom stanoviť podrobné pravidlá jednotného vykonávania tohto nariadenia stanovením pravidiel a podmienok vykonávania technickej kontroly kvality uvedenej v odseku 1 a podmienok vydania kladného posudku podľa odseku 2.

Článok 8

Centrálna databáza štandardných emisných faktorov skleníkových plynov EÚ

1. Komisia s technickou pomocou Európskej environmentálnej agentúry a v prípade potreby s dodatočnými a dobrovoľnými príspevkami členských štátov zriadi centrálnu databázu štandardných emisných faktorov skleníkových plynov EÚ uvedenú v článku 5 ods. 2 písm. b), ktorá obsahuje aj emisné faktory skleníkových plynov pre nosiče energie používané v niektorých alebo vo všetkých členských štátoch.

Uvedené štandardné emisné faktory skleníkových plynov odrážajú v referenčnej metodike výpočtu emisií skleníkových plynov prístup založený na polohe a prípadne aj jedinečné prvky rôznych členských štátov.

Centrálna databáza EÚ obsahuje emisné faktory skleníkových plynov schválené Úniou alebo v záujme Únie na medzinárodnej úrovni, ak sú tieto údaje k dispozícii. Ak v centrálnej databáze EÚ nie sú k dispozícii presnejšie štandardné emisné faktory, uvedené emisné faktory sa použijú ako štandardné emisné faktory pri výpočte a sprístupňovaní emisií skleníkových plynov z dopravných operácií, ktoré prechádzajú cez aspoň jednu hranicu medzi dvoma členskými štátmi.

2. Komisia s technickou pomocou Európskej environmentálnej agentúry zabezpečí údržbu, aktualizáciu a kontinuálny vývoj databázy uvedenej v odseku 1, pričom zohľadní potrebu úpravy normy uvedenej v článku 4 ods. 2, vývoj najmodernejších technológií v odvetví dopravy, zásady uvedené v odseku 1 a nové metodické prístupy k výpočtu emisií skleníkových plynov. Komisia zabezpečuje súlad a konzistentnosť databázy s existujúcimi právnymi predpismi Únie.

Komisia pri každej aktualizácii štandardných faktorov emisií skleníkových plynov uvedených v databáze bezodkladne zabezpečí, aby sa takáto aktualizácia sprístupnila verejnosti. V takom prípade subjekty podľa potreby aktualizujú výstupné údaje stanovené podľa článku 9 pred uplynutím trojročnej lehoty.

3. Prístup do databázy uvedenej v odseku 1 na účely nahliadnutia do štandardných emisných faktorov skleníkových plynov pre energetické nosiče v doprave alebo ich používania musí byť otvorený verejnosti, bezplatný a poskytovaný vo všetkých úradných jazykoch EÚ.

KAPITOLA IV

VÝSTUPNÉ ÚDAJE A TRANSPARENTNOSŤ

Článok 9

Získanie výstupných údajov o emisiách skleníkových plynov z dopravnej služby

1. Výstupné údaje sa získavajú pomocou referenčnej metodiky a vstupných údajov v súlade s článkami 4 až 8 tohto nariadenia.
2. Výstupné údaje sa môžu získať použitím výpočtových nástrojov. Na tento účel sa môžu použiť len externé výpočtové nástroje osvedčené podľa článku 11 alebo nástroj uvedený v odseku 3.
3. Komisia do [36 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] vytvorí prostredníctvom vykonávacích aktov v súlade s článkom 17 výpočtový nástroj na výpočet výstupných údajov.
4. Nástroje uvedené v odseku 2 sa môžu použiť na výpočet parametrov alebo iných údajov, ktoré sa zahrnú do databáz zriadených podľa iných aktov EÚ v odvetví dopravy, a to za podmienok stanovených v týchto aktoch.
5. Výstupné údaje musia obsahovať minimálne celkovú hmotnosť ekvivalentu oxidu uhličitého (CO₂e) na jednu dopravnú službu a – vo vzťahu k druhu dotknutej dopravnej služby – príslušné dátové parametre vyjadrujúce výstupné údaje o emisiách skleníkových plynov, ako sa odporúča v norme uvedenej v článku 4 ods. 1 a vymedzuje sa v súlade s druhým pododsekom tohto odseku.

Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov prijatých v súlade s článkom 17 a s cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania prvého pododseku tohto odseku vymedzí v ňom stanovené dátové parametre pre nákladnú dopravu, priepustnosť nákladných uzlov, osobnú dopravu a priepustnosť uzlov osobnej dopravy. Na tento účel Komisia zohľadní koeficienty intenzity emisií skleníkových plynov v zmysle vymedzenia v norme uvedenej v článku 4 ods. 1.

Článok 10

Komunikácia a transparentnosť

1. Dotknuté subjekty sprístupňujú výstupné údaje pred poskytnutím dopravnej služby jasným a jednoznačným spôsobom. V riadne odôvodnených prípadoch sa výstupné údaje môžu sprístupniť až po poskytnutí dopravnej služby. Keď dotknuté subjekty sprístupňujú výstupné údaje, v sprievodnom oznámení k tomuto sprístupneniu uvedú toto vyhlásenie „Emisie skleníkových plynov vypočítané v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady [*odkaz na toto nariadenie*]“ aspoň v jednom z úradných jazykov EÚ, a ak je to možné, v úradnom jazyku členského štátu, na území ktorého sa služba poskytuje.
2. Ak výstupné údaje získava a sprístupňuje sprostredkovateľ údajov na základe samostatných dohôd, uplatňujú sa pravidlá stanovené v odseku 1 a článku 9 ods. 5. Pri sprístupňovaní výstupných údajov sprostredkovateľ údajov uvedie odkaz na zdroj týchto údajov.
3. Ak sa primárne údaje používajú v zmysle článku 5 ods. 1, dotknuté subjekty sú oprávnené oznámiť túto skutočnosť akejkoľvek tretej strane, ak bolo použitie primárnych údajov zistené v rámci postupu overovania v súlade s článkami 12 a 13.

4. Dotknuté subjekty musia byť schopné preukázať, ako boli stanovené výstupné údaje. Uvedené dôkazy sa vypracujú podľa požiadaviek stanovených referenčnou metodikou uvedenou v článku 4 ods. 1 a:
- a) slúžia ako základ pre overovací posudok v súlade s článkami 12 a 13;
 - b) sprístupnia sa na žiadosť príslušného orgánu určeného podľa vnútroštátnych alebo únijných právnych predpisov, alebo inej tretej strany, pokiaľ sa uplatňujú samostatné právne alebo zmluvné dohody;
 - c) obsahujú odkaz na dôkaz o zhode uvedený v článku 13 ods. 6 a kontaktné informácie orgánu posudzovania zhody, ktorý tento dôkaz o zhode vypracoval, ak sa overovanie vykonáva v súlade s článkami 12 a 13;
 - d) ak sa výstupné údaje stanovujú pomocou externého výpočtového nástroja uvedeného v článku 9 ods. 2, musia obsahovať odkaz na uvedený nástroj.
5. Výstupné údaje a dôkazy uvedené v odseku 4 sa stanovujú jasným a jednoznačným spôsobom aspoň v jednom z úradných jazykov Únie. Ak je to možné, sprístupnia sa vo forme webového odkazu, QR kódu alebo rovnocenným spôsobom.

6. Osobné údaje sa spracúvajú v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679¹⁸.
7. Každý príjemca výstupných údajov a dôkazov uvedených v odseku 4 prijme opatrenia na zabezpečenie dôvernosti príslušných komerčných údajov, ktoré sa spracúvajú a oznamujú v súlade s týmto nariadením, a zabezpečí, aby sa k takýmto údajom mohlo pristupovať a aby sa mohli spracúvať a zverejňovať len s povolením.

¹⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov): ([Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1](#)).

DOPLNKOVÉ OPATRENIA

Článok 11

Osvedčovanie výpočtových nástrojov

1. Externé výpočtové nástroje uvedené v článku 9 ods. 2 osvedčuje orgán posudzovania zhody uvedený v článku 14.
2. Vývojár výpočtového nástroja predloží žiadosť orgánu posudzovania zhody, ktorý posúdi súlad výpočtového nástroja s požiadavkami stanovenými v článkoch 4 až 9. V prípade kladného posudku orgán posudzovania zhody vydá osvedčenie zhody výpočtového nástroja s týmto nariadením. V prípade negatívneho posudku poskytne orgán posudzovania zhody žiadateľovi dôvody negatívneho posúdenia.
3. Orgán posudzovania zhody vedie aktuálny zoznam výpočtových nástrojov, ktoré osvedčil, a ktorým osvedčenie odňal alebo pozastavil jeho platnosť. Uvedený zoznam zverejní na svojom webovom sídle a bezodkladne oznámi adresu tohto webového sídla Komisii.
4. Osvedčenie je platné dva roky.
5. Komisia na svojom oficiálnom webovom sídle uverejní zoznam všetkých výpočtových nástrojov, ktoré sú osvedčené v súlade s odsekom 1 a odsekom 2.
6. Komisia prijme vykonávacie akty v súlade s článkom 17 s cieľom stanoviť pravidlá osvedčovania výpočtových nástrojov, súvisiaceho osvedčenia zhody vrátane pravidiel týkajúcich sa obnovenia osvedčenia, pozastavenia jeho platnosti a jeho odňatia.

KAPITOLA VI

OVEROVANIE ÚDAJOV O EMISIÁCH SKLENÍKOVÝCH PLYNOV A POSTUPOV VÝPOČTU

Článok 12

Rozsah overovania

1. Výstupné údaje uvedené v článku 9 podliehajú overeniu ich súladu s požiadavkami stanovenými v článkoch 4, 5 a 9 tohto nariadenia.
2. Odsek 1 sa uplatňuje na dotknuté subjekty uvedené v článku 2 písm. a) s výnimkou mikropodnikov a malých a stredných podnikov uvedených v odporúčaní Komisie 2003/361/ES¹⁹. Mikropodniky a malé a stredné podniky sa môžu podrobiť overeniu podľa tohto nariadenia na vlastnú žiadosť.

Článok 13

Činnosti a postup overovania

1. Orgán posudzovania zhody uvedený v článku 14 overuje spoľahlivosť, dôveryhodnosť, dodržiavanie metodiky a presnosť výstupných údajov zverejnených dotknutým subjektom.
2. Orgán posudzovania zhody overuje súlad s požiadavkami stanovenými v článkoch 4, 5 a 9, pričom vychádza z dôkazov uvedených v článku 10 ods. 4. Overuje sa:
 - a) použitá metodika výpočtu;

¹⁹ Odporúčanie Komisie 2003/361/ES zo 6. mája 2003 o vymedzení pojmov mikropodniky, malé a stredné podniky (Ú. v. EÚ L 124, 20.5.2003, s. 36).

- b) zdroj (zdroje) vstupných údajov použitých na výpočet;
 - c) správnosť vykonaného výpočtu;
 - d) použité parametre.
3. Ak sa používajú externé výpočtové nástroje, orgán posudzovania zhody zohľadní ich príslušné osvedčenie zhody uvedené v článku 11 ods. 2.
 4. Ak sa v rámci overovacieho posudku zistia nesprávne výpočty alebo nesúlad s článkami 4, 5 a 9 tohto nariadenia, orgán posudzovania zhody o tom včas informuje dotknutý subjekt. Uvedený subjekt potom opraví výpočet alebo odstráni nesúlad tak, aby sa postup overovania mohol dokončiť.
 5. Dotknutý subjekt poskytne orgánu posudzovania zhody všetky ďalšie informácie, ktoré mu umožnia vykonať postupy overovania. Orgán posudzovania zhody môže počas postupu overovania vykonať kontroly, aby určil spoľahlivosť údajov a výpočtov.
 6. Po ukončení overovania orgán posudzovania zhody v prípade potreby vypracuje dôkaz o zhode, ktorým potvrdí, že výstupné údaje sú v súlade s príslušnými požiadavkami stanovenými v tomto nariadení.
 7. Príslušný orgán posudzovania zhody vypracuje a vedie aktuálny zoznam subjektov, ktoré sa podrobili overeniu podľa tohto článku. Orgán posudzovania zhody oznámi Komisii uvedený zoznam každý rok do 31. marca.

8. Ak sa výstupné údaje už overili podľa iných aktov Únie, ktorými sa stanovujú osobitné pravidlá pre overovací posudok výstupných údajov, čím sa zabezpečil súlad s požiadavkami stanovenými v tomto nariadení, predmetné údaje sa považujú za overené podľa tohto článku.

9. Komisia prijíma vykonávacie akty v súlade s článkom 17, ktorými stanoví podrobné pravidlá overovania výstupných údajov a súvisiaceho dôkazu zhody. Uvedené pravidlá zahŕňajú ustanovenia týkajúce sa dôkazov podľa článku 10 ods. 4 a komunikačných práv spojených s používaním primárnych údajov uvedených v článku 10 ods. 3.

KAPITOLA VII

AKREDITÁCIA

Článok 14

Orgány posudzovania zhody

1. Orgány posudzovania zhody musia byť akreditované na vykonávanie overovacích alebo osvedčovacích činností uvedených v článkoch 11, 12 a 13.
2. Orgán posudzovania zhody musí byť nezávislý od subjektu, ktorý žiada o overovacie alebo osvedčovacie činnosti uvedené v článkoch 11, 12 a 13.
3. Orgán posudzovania zhody, jeho vrcholový manažment a zamestnanci zodpovední za vykonávanie úloh overovania sa nesmú podieľať na žiadnej činnosti, ktorá môže byť nezlučiteľná s nezávislosťou ich úsudku alebo integritou v súvislosti s overovacími alebo osvedčovacími činnosťami.
4. Orgán posudzovania zhody a jeho zamestnanci vykonávajú overovacie alebo osvedčovacie činnosti na najvyššej úrovni profesijnej bezúhonnosti a vyžadovanej technickej odbornej spôsobilosti a nesmú byť vystavení žiadnym tlakom ani podnetom, najmä finančným, ktoré by mohli ovplyvniť ich úsudok alebo výsledky ich overovacích činností, najmä zo strany osôb alebo skupín osôb, ktoré sú zainteresované na výsledku týchto činností.
5. Orgán posudzovania zhody musí mať odborné znalosti, vybavenie a infraštruktúru potrebné na vykonávanie overovacích alebo osvedčovacích činností, v súvislosti s ktorými bol akreditovaný.

6. Zamestnanci orgánu posudzovania zhody musia dodržiavať služobné tajomstvo v súvislosti so všetkými informáciami získanými pri vykonávaní úloh overovania a osvedčovania.
7. Ak orgán posudzovania zhody zadáva subdodávateľom osobitné úlohy spojené s overovaním alebo osvedčovaním alebo využíva dcérsku spoločnosť, preberá na seba plnú zodpovednosť za úlohy vykonávané subdodávateľmi alebo dcérskymi spoločnosťami bez ohľadu na to, kde sú usadené, pričom tiež posudzuje a monitoruje kvalifikácie subdodávateľa alebo dcérskej spoločnosti a činnosti, ktoré vykonávajú.

Článok 15

Postupy akreditácie

1. Orgány posudzovania zhody uvedené v článku 14 ods. 1 akredituje vnútroštátny akreditačný orgán podľa kapitoly II nariadenia (ES) č. 765/2008.
2. Každý členský štát určí orgán, ktorý vedie aktuálny zoznam akreditovaných orgánov posudzovania zhody. Uvedené určené vnútroštátne orgány sprístupnia tento zoznam verejnosti na oficiálnom webovom sídle štátnej správy. Členský štát môže rozhodnúť, že túto povinnosť plní vnútroštátny akreditačný orgán uvedený v odseku 1.
3. Každý rok do 31. marca vnútroštátny akreditačný orgán oznámi Komisii zoznam akreditovaných orgánov posudzovania zhody spolu so všetkými príslušnými kontaktnými informáciami.
4. Bez toho, aby bol dotknutý článok 15a, je Komisia splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 16 na doplnenie tohto nariadenia stanovením ďalších metód a kritérií akreditácie orgánov posudzovania zhody.

Článok 15a

Overovanie podľa iných aktov Únie vrátane aktov z odvetvia námornej a leteckej dopravy

1. V prípade odvetvia námornej dopravy môžu povinnosti orgánov posudzovania zhody podľa tohto nariadenia vykonávať overovatelia akreditovaní podľa článku 14 nariadenia (EÚ) 2023/1805 a delegovaných aktov prijatých na jeho základe, alebo podľa článku 16 nariadenia (EÚ) 2015/757 a delegovaných aktov prijatých na jeho základe. Uvedení overovatelia sa považujú za akreditovaných podľa článkov 14 a 15 tohto nariadenia.
2. V prípade odvetvia letectva môžu povinnosti orgánov posudzovania zhody podľa tohto nariadenia vykonávať overovatelia akreditovaní podľa článku 15 smernice 2003/87/ES a vykonávacích aktov prijatých na jej základe. Uvedení overovatelia sa považujú za akreditovaných podľa článkov 14 a 15 tohto nariadenia.

DELEGOVANÉ A VYKONÁVACIE PRÁVOMOCI

Článok 16

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 15 ods. 4 sa Komisii udeľuje na dobu neurčitú od [OP: vložiť dátum nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia.]
3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 15 ods. 4 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s odborníkmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.

5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po jeho prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade. Delegovaný akt prijatý podľa článku 15 ods. 4 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 17

Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

KAPITOLA IX

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 18

Podávanie správ a preskúmanie

Komisia do [OP: vložiť dátum – päť rokov po dátume začatia uplatňovania tohto nariadenia] vykoná hodnotenie tohto nariadenia z hľadiska cieľov, ktoré sa ním sledujú, a Európskemu parlamentu a Rade predloží správu o hlavných zisteniach, v ktorej sa posúdi aj potreba prístupu založeného na úplnej uhlíkovej stope a navrhne vhodný ďalší postup.

Článok 18a

Usmernenia

Najmenej jeden rok pred dátumom uvedeným v článku 19 ods. 2 Komisia s prihliadnutím na existujúce usmernenia prijaté na vnútroštátnej úrovni prijme usmernenia, ktorými sa podporí široké uplatňovanie normy uvedenej v článku 4 ods. 1 a poskytne pomoc malým a stredným podnikom pri vykonávaní tohto nariadenia. Uvedené usmernenia sa uverejnia v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 19

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

1. Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.
2. Uplatňuje sa od [*OP: vložiť dátum – 60 mesiacov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia*].
3. Článok 4 ods. 5 a 6, článok 6 ods. 1, článok 7 ods. 4, článok 9 ods. 5, článok 11 ods. 6, článok 13 ods. 9 a článok 15 ods. 4 sa uplatňujú odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Štrasburgu

*Za Európsky parlament
predseda/predsedníčka*

*Za Radu
predseda/predsedníčka*
